

ОСНОВИ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

*Грищенко О.О., студентка,
Вінницький навчально-науковий
інститут економіки ЗУНУ
Науковий керівник: д.е.н., професор Сисоєва І.М*

На сучасному етапі глобалізаційні та інтеграційні процеси суттєво впливають на економіку країни. Україна, уклавши Угоду про асоціацію з Європейським Союзом у 2014 році, зобов'язалася гармонізувати своє національне законодавство з метою приведення його у відповідність до європейських норм. Це стосується і законодавства, що регулює аудиторську діяльність та організацію її проведення.

Аудит є надійним засобом підтвердження даних фінансової звітності, що є важливим як для підприємства, так і для його акціонерів, постачальників, кредиторів, інвесторів, фіскальних органів, страхових компаній та суспільства в цілому. Тому питання перспектив розвитку аудиторських послуг в Україні є досить актуальним.

З урахуванням поточного стану розвитку та структурних трансформацій національної економіки необхідне перетворення суспільних відносин. Це також стосується удосконалення методики та порядку проведення аудиторської діяльності на основі міжнародних стандартів аудиту.

В Законі України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» визначено поняття аудиту та аудиторських послуг [1]. Згідно з цим законом:

Аудит фінансової звітності – це аудиторська послуга, яка включає перевірку даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності юридичної особи, представництва іноземного суб'єкта господарювання або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність вимогам національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку або іншим вимогам [1].

Аудиторські послуги – це аудит, огляд фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності, виконання завдань з іншого надання впевненості та інші професійні послуги відповідно до міжнародних стандартів аудиту [1].

Закон «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», що набрав чинності з 1 жовтня 2018 року, базується на положеннях Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014 Європейського Союзу, які регулюють реформу аудиту в країнах ЄС. Цей закон посилює вимоги до аудиту та процесу складання та оприлюднення фінансової звітності компаній, а також до системи корпоративного управління та взаємодії з аудиторами. Його впровадження сприятиме гармонізації національного законодавства з законодавством Європейського Союзу у сфері аудиту, сприятиме розвитку аудиторської діяльності в Україні та покращить інвестиційну привабливість національної економіки [1].

Згідно з Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», контроль якості аудиторських послуг суб'єктів аудиторської діяльності здійснюється шляхом перевірки дотримання ними міжнародних стандартів аудиту, принципу незалежності, ефективності внутрішньої системи контролю якості аудиторських послуг та вимог законодавства.

Обов'язковий контроль якості аудиторських послуг здійснюється щодо наступних суб'єктів аудиторської діяльності:

1. Суб'єктів, які надають послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності великих підприємств, банків, професійних учасників фондового ринку та емітентів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів, які були предметом публічної пропозиції – один раз на три роки.

2. Суб'єктів, які надають послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності, за винятком зазначених у пункті 1 – один раз на шість років.

Основним завданням аудиту є збирання достовірної інформації про господарсько – фінансову діяльність суб'єкта аудиту і формування на цій основі висновків про його реальний фінансовий стан.

Аудитор, як незалежний професіональний бухгалтер-практик, реалізує перевірку фінансової звітності та надає висновки щодо виявлених помилок у ній. Це є практичною допомогою будь-якому підприємству уникати допущення помилок у майбутньому. Фактично, аудиторська діяльність являється професійною консультацією спеціаліста.

Аудиторська діяльність відіграє важливу роль у фінансовому контролі та забезпеченні довіри до фінансової звітності підприємств. Аудиторські послуги надаються з метою перевірки об'єктивності, надійності та правильності фінансової звітності відповідно до встановлених принципів та стандартів. Важливість аудиторської діяльності полягає в тому, що вона сприяє підвищенню рівня довіри в суспільстві до фінансових звітів та ефективному використанню ресурсів [3].

Аудиторська діяльність є складовою фінансового розвитку будь-якої компанії. Це перевірка, за результатами якої аудитор на основі проведення аудиторської діяльності і отриманих достатніх доказів висловлює власну незалежну думку щодо перевіреної фінансової документації.

Аудиторська діяльність є надійним способом підтвердження даних фінансової звітності. Наразі, з стрімким розвитком бізнесу це є актуальним питанням та популярною послугою. Аудит можна віднести до інтелектуальної власності, складовими якої є дослідження фінансово-господарської діяльності з метою поліпшення та підвищення прибутковості відповідно до замовлень. Організацію і регулювання аудиторської діяльності в Україні здійснює Аудиторська палата України [2].

Для більшості компаній в Україні фінансова звітність разом з обов'язковим аудиторським висновком набуває важливого значення для

громадськості, оскільки з'являється нова вимога до оприлюднення звітності для різних категорій підприємств [3]. На додаток до фінансової звітності більшість компаній тепер також зобов'язані надавати звіт про управління, який відображає стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики та фактори невизначеності щодо його діяльності. Ці нововведення сприятимуть збільшенню прозорості в діяльності бізнесу на ринку, що підвищить довіру зарубіжних партнерів та інвесторів до вітчизняних компаній.

Щоб аудиторська діяльність успішно розвивалась в Україні, необхідно вирішити ряд проблем, пов'язаних з професійною діяльністю аудиторів та аудиторських компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ :

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-V111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19>
2. Гуцаленко Л.В. Аудит в Україні: розвиток, проблеми та шляхи їх вирішення. Інноваційна економіка. 2011. № 20. С. 97-101.
3. Сисоєва І. М. Контроль якості надання аудиторських послуг. Економіка та держава. 2021. № 1. С. 104–107. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.1.104